HƯỚNG DẪN CÔNG VIỆC PHÂN TÍCH

Mã số: HD.TN.007 Lần ban hành: 02

Ngày ban hành: 20/04/2017

Trang: 1/8

ĐỊNH LƯỢNG ĐỘC TỐ *AFLATOXIN (B1, B2, G1, G2)* BẰNG SẮC KÝ LỎNG GHÉP ĐẦU DÒ KHỐI PHỔ BA TỨ CỰC (LC/MS/MS)

DETERMINATION OF AFLATOXIN (B1; B2; G1; G2)

BY LC/MS/MS

Biên soạn Xem xét Phê duyệt Trần Thái Vũ Trịnh Thị Minh Nguyệt Trịnh Thị Minh Nguyệt

THEO DÕI SỬA ĐỔI TÀI LIỆU

STT	Vị trí	Nội dung sửa đổi	Ngày sửa đổi
01		Thay đổi header	20/04/2017

HƯỚNG DẪN CÔNG VIỆC PHÂN TÍCH

Mã số: HD.TN.007 Lần ban hành: 02

Ngày ban hành: 20/04/2017

Trang: **2/8**

A. TỔNG QUAN

I. Phạm vi áp dụng

- Phương pháp này được áp dụng định lượng độc tố *Aflatoxin (B1, B2, G1, G2* trong một số nền mẫu rau quả, ngũ cốc, thức ăn chăn nuôi bằng sắc kí lỏng ghép đầu dò khối phổ ba tứ cực (gọi tắt là LC/MS/MS).
- Giới hạn phát hiện của phương pháp:
 - Đối với các nền mẫu nhiều dầu như hạt điều, đậu phộng,...: LOD: 0.2ppb
 - Đối với các nền mẫu khác: gạo, cafe, tiêu,....:LOD: 0.1ppb
 - Thức ăn chăn nuôi: 1.0ppb

II. Tài liệu tham khảo

Tiêu chuẩn này được xây dựng dựa theo: AOAC Official Method 2005.08

III. Nguyên tắc

Mẫu sau khi được đồng nhất sẽ được chiết với dung dịch chiết (MeOH:nước). Dịch chiết sau đó được làm sạch bằng phương pháp chiết pha rắn, sử dụng cột ái lực Aflatoxin. Dung dịch sau khi chiết sẽ được định tính và định lượng bằng thiết bị LC/MS/MS.

IV. Thông tin an toàn phòng thí nghiệm.

- Aflatoxin có độc tố rất mạnh, các phương pháp an toàn phòng thí nghiệm cần phải được thực hiện nghiêm ngặt như sử dụng áo blouse, tủ hút, găng tay, khẩu trang, kính bảo hộ lao động khi thực hiện thí nghiệm.
- Các hoá chất thải phải được thu gom vào các bình chứa riêng biệt, cụ thể và có dán nhãn nhận biết.

B. PHÂN TÍCH.

I. Thiết bị và dụng cụ phân tích.

1. Thiết bị cơ bản:

- Cân phân tích 4 số.
- \triangleright Cân kỹ thuật với sai số ≤ 0.01 g.
- ➤ Máy ly tâm
- ➤ Máy lắc Vortex.
- Màng lọc Nilon 0,45 μm/0.22 μm
- Óng nghiệm 10 mL có nắp đậy
- ➤ Õng ly tâm nhựa 15, 50 mL
- ➤ Bình định mức: 10mL; 25mL
- ➤ Pipet vach: 0.1mL, 0.5mL, 1mL
- ➤ Pipet bầu: 1mL, 2mL, 5mL

HƯỚNG DẪN CÔNG VIỆC PHÂN TÍCH

Mã số: HD.TN.007 Lần ban hành: 02

Ngày ban hành: 20/04/2017

Trang: **3/8**

- Dụng cụ thủy tinh các loại
- Hệ thống cô quay mẫu hoặc hệ thống thổi khô mẫu bằng khí Nitơ.
- Máy xay mẫu (dung tích 1 Lít)
- ➤ Bộ tách chiết pha rắn
- Cột ái lực Aflatoxin (Immunoaffinity column, Vicam Watertown, MA) hoặc cột ái lực có khả năng lưu giữ Aflatoxin tương đương

2. Thiết bị phân tích:

Hệ thống thiết bị LC/MS/MS:

- Hệ thống tiêm mẫu tự động.
- ➤ Hệ thống LC.
- ▶ Đầu dò khối phổ MS/MS.
- Cột sắc kí lỏng pha đảo C18: Supelco Ascentis C18 5μm/2.1μm (hoặc cột tương đương)

II. Hóa chất, chất chuẩn.

1. Hóa chất

- Nước cất 2 lần.
- Nước cất LC/MS
- ➤ Methanol, HPLC
- ➤ Acetonitrile: HPLC
- ➤ HCOOH: Merck
- Cột ái lực aflatoxin (Immunoaffinity column-IAC)
- ➤ NaCl: Tinh khiết phân tích
- > EDTA: Tinh khiết phân tích
- ➤ Na₂HPO₄: Tinh khiết phân tích
- ➤ KH₂PO₄: Tinh khiết phân tích
- NaOH: Tinh khiết phân tích
- ➤ KCl: Tinh khiết phân tích
- ➤ HCl: Tinh khiết phân tích
- Dung dịch HCl ~ 0.1M: Lấy 2mL dung dịch HCl đậm đặc cho vào 250mL nước cất 2 lần.
- Dung dịch NaOH 0.1M: Hòa tan 4g NaOH trong 1L nước cất 2 lần.
- ▶ Đệm Phosphate buffered saline solution (PBS) khoảng pH 7.4: Hòa tan 0.20 g KCl, 0.20g KH₂PO₄, 1.16 g Na₂HPO₄ (hoặc 2.92 g Na₂HPO₄·12H₂O), và 8.00 g NaCl trong 900 mL nước. Điều chỉnh về khoảng pH 7.4 bằng HCl 0.1M hoặc NaOH 0.1M. Định

HƯỚNG DẪN CÔNG VIỆC PHÂN TÍCH

Mã số: HD.TN.007 Lần ban hành: 02

Ngày ban hành: 20/04/2017

Trang: **4/8**

mức thành 1 lít bằng nước cất.

- 2. Chất chuẩn.
- a. Thông tin chuẩn.
 - ➤ Chuẩn Aflatoxin mix: sigma aldrich
 - Hoặc chuẩn rắn của TRC.
- b. Dung dịch chuẩn.
 - ➤ Dung dich chuẩn 100µg/L:
 - ✓ Dùng pipet 1mL lấy 1mL dung dịch chuẩn gốc (aflatoxin mix từ nhà sản suất) cho vào bình định mức 10mL, định mức đến vạch bằng Acetonitrile, votex đều, chuyển qua ống thủy tinh.
 - ✓ Chuẩn được bảo quản ở nhiệt độ $\leq 0^{\circ}$ C, Chuẩn sử dụng trong 01 năm.
 - Dung dịch chuẩn 20 µg/L:
 - ✓ Dùng micropipet 200μL lấy 100μL dung dịch chuẩn 100μg/L cho vào 1.9mL dung dịch mẫu Blank matrix^(*), votex đều.
 - ✓ Pha khi sử dụng.
 - (*): Blank matrix được chuẩn bị giống mẫu nhưng với nền mẫu không phát hiện.
 - Dãy chuẩn làm việc: Chuẩn được pha trên nền matrix
 - Ngũ cốc.

No.	V _{Rút chuẩn} mL	Nồng độ chuẩn sử dụng (µg/L)	V _{Blank matrix} mL	C ₀ (μg/L)	Dụng cụ pha chuẩn
Std 01	0.025		0.475	0.1	
Std 02	0.05		0.45	0.2	Micropipet
Std 03	0.10	2.0 (St6)	0.40	0.4	200μL
Std 04	0.20		0.30	0.8	1000μL
Std 05	0.25		0.25	1.0	
Std 06	0.10	20	0.9	2.0	

HƯỚNG DẪN CÔNG VIỆC PHÂN TÍCH

Mã số: HD.TN.007 Lần ban hành: 02

Ngày ban hành: 20/04/2017

Trang: **5/8**

Thức ăn chăn nuôi.

No.	V _{Rút chuẩn} mL	Nồng độ chuẩn sử dụng (µg/L)	V _{Blank matrix} mL	C ₀ (μg/L)	Dụng cụ pha chuẩn
Std 01	0.025		0.975	0.5	
Std 02	0.05		0.95	1.0	Micropipet
Std 03	0.10	20 (St6)	0.90	2.0	200μL
Std 04	0.25		0.75	5.0	1000μL
Std 05	0.50		0.5	10	
Std 06	0.20	100	0.9	20	

3. Dung dịch pha động:

- Methanol (0.1 % HCOOH) (v/v): thêm 4 mL HCOOH vào 4 lít methanol HPLC. Đánh siêu âm 15 phút loại bọt khí trước khi sử dụng.
- Dung dịch H₂O (0.1 % HCOOH) (v/v): thêm 4mL HCOOH vào 4 lít nước cất LC/MS Đánh siêu âm 15 phút loại bọt khí trước khi sử dụng.

III. Kiểm soát QA/QC.

Trong mỗi đợt phân tích, nhân viên phân tích thực hiện các mẫu sau để kiểm soát chất lượng phân tích.

- Mẫu Blank hóa chất:
- Mẫu Blank matrix: Mẫu blank phù hợp với nền mẫu phân tích.
- Mẫu QC: Mẫu spike trên nền mẫu Blank matrix với nồng độ mẫu kiểm soát: 1.0μg/Kg. Thực hiện mẫu Blank, blank matrix và mẫu QC theo mục VI.2.

IV. Xử lý mẫu.

1. Chuẩn bị mẫu.

Mẫu được say đồng nhất trong cối say.

- 2. Xử lý mẫu
- Cân mẫu vào ống ly tâm 50mL như sau:
 - Các mẫu có chứa nhiều dầu như hat điều, đâu phông: cân 5 ± 0.2 g
 - Các nền mẫu khác: Cân 5.0 ± 0.2g
 - Thức ăn chăn nuôi: Cân 2 ± 0.1g
- ➤ Thêm vào 1 g NaCl và V₁ mL dung dịch chiết:

HƯỚNG DẪN CÔNG VIỆC PHÂN TÍCH

Mã số: HD.TN.007 Lần ban hành: 02

Ngày ban hành: 20/04/2017

Trang: **6/8**

- Các mẫu có chứa nhiều dầu như hạt điều, đậu phộng: cho vào 20mL dung dịch MeOH/ H₂O (6/4).
- Các nền mẫu khác: cho vào 20mL dung dịch MeOH/H₂O (4/1).
- ➤ Xay mẫu trong 3 phút (hoặc siêu âm 30 phút), ly tâm trong 10 phút (3000 vòng/phút). Lọc lấy dịch chiết. Dùng pipet, rút 10 mL (V₂) cho vào ống ly tâm 50 mL, thêm tiếp vào 40 mL dung dịch đệm PBS pH 7.4. Lắc đều, cho qua cột ái lực aflatoxin (Immunoaffinity column-IAC) đã hoạt hóa bằng 10 mL dung dịch đệm PBS pH 7.4 với tốc độ 3 mL/phút (1 giọt/s). Rửa cột bằng 15 mL nước, rút khô cột bằng chân không trong 5-10 giây. Rửa giải bằng 0.5 mL methanol cho vào ống nghiệm 10 mL, đợi 1 phút, thêm tiếp vào 0.7 mL methanol, rút nhẹ chân không (để lấy hết dịch rửa giải methanol). Thêm vào ống nghiệm chứa dịch rửa giải 0.8 mL nước, lắc đều, lọc, chuyển vào lọ phân tích (vial) 1.5 mL và phân tích trên LC/MS/MS.

2. Mẫu thêm chuẩn:

- Các mẫu có chứa nhiều dầu như hạt điều, đậu phộng: Thêm 0.05 mL của chuẩn 100µg/L
- Các mẫu khác: Thêm 0.1 mL của chuẩn 100μg/L

V. Phân tích trên LC /MS/MS

Các điều kiện phân tích dưới đây chỉ mang tính chất tham khảo và có thể thay đổi trên mỗi thiết bị cụ thể.

- a. Điều kiện máy LC:
- Cột sắc ký: cột C₁₈ 150mm x 4.6mm, kích thước hạt 5μm. (hoặc tương đương)
- Thể tích tiêm: 100 μl
- Pha động: Methanol (0.1% HCOOH) (A): nước (0.1% HCOOH) (B)

Thời gian	A, %	В, %	Tốc độ dòng, mL/phút
0	30	70	
1	30	70	
2	100	0	0.5
4	100	0	0.5
4. 5	30	70	
6	30	70	

<u>Lưu ý:</u> Với các cột sắc ký lỏng C_{18} khác nhau (chiều dài, đường kính cột, kích cỡ hạt...), tỉ lệ thành phần pha động hay tốc độ dòng có thể thay đổi.

b. Điều kiên MS

Interface: HESI (+)

- Capillary tem.: 250°C

HƯỚNG DẪN CÔNG VIỆC PHÂN TÍCH

Mã số: HD.TN.007 Lần ban hành: 02

Ngày ban hành: 20/04/2017

Trang: **7/8**

- Vaporizer tem.: 350°C

- Corona dicharge current: 4.5 μA

- Sheath gas: 40

- Aux. gas: 0

Aflatoxin	Ion mẹ	Ion định lượng	Ion xác định
B1	313	241	285
B 2	315	259	287
G1	329	200	283
G2	331	313	245

CE – Collision energy: năng lượng phân mãnh

c. Trình tư tiêm mẫu

Các mẫu sẽ được phân tích theo trình tự sau:

- Dung môi pha động;
- Các dung dịch chuẩn có nồng độ từ thấp đến cao;
- Dung môi pha động;
- Mẫu cần kiểm nghiệm.
- Mẫu thêm chuẩn

<u>Chú ý</u>: Khi phân tích mẫu hàng loạt, tiêm xen kẽ một điểm chuẩn sau khi phân tích chuỗi 5 mẫu và kết thúc là một điểm chuẩn.

C. TÍNH KẾT QUẢ

Xây dựng đường chuẩn biểu thị mối quan hệ giữa diện tích pic ion định lượng thu được với nồng độ các chất họ aflatoxin tương ứng. Kết quả chất cần phân tích trong mẫu được tính toán thông qua diện tích của các ion định lượng tương ứng so với đường chuẩn, theo công thức sau:

$$C = \left(\frac{C_0 \times 2 \times V_1}{m \times V_2} \right)$$

Trong đó:

- C: nồng độ aflatoxin trong mẫu, ng/g (ppb)
- C_o : nồng độ aflatoxin trong dịch chiết, ng/mL
- 2: Thể tích định mức, mL
- V_1 và V_2 lần lượt là tổng thể tích dịch chiết và thể tích dịch chiết cho qua cột, mL
- m: khối lượng cân, g

<u>Lưu ý:</u> Với những mẫu không phát hiện, không cần xây dựng đường chuẩn mà chỉ cần tiêm chuẩn ở một nồng đô duy nhất để xác nhân và so sánh.

D. KIỂM SOÁT DỮ LIỆU QA/QC

 \checkmark Đồ thị thuyến tính tuyến tính ít nhất 5 điểm chuẩn với $r^2 \ge 0.995$

HƯỚNG DẪN CÔNG VIỆC PHÂN TÍCH

Mã số: HD.TN.007 Lần ban hành: 02

Ngày ban hành: 20/04/2017

Trang: **8/8**

- ✓ Độ thu hồi: giá trị từ XNGTSD của phương pháp.
- ✓ Tỷ số ion.
- ✓ Độ lệch của thời gian lưu không quá 5%.
- ✓ Độ lệch của dung dịch chuẩn check không quá 15%
- ✓ Biểu đồ kiểm soát xu hướng diễn biến kết quả phân tích (Control chart).

E. BÁO CÁO KẾT QUẢ.

- ✓ Kết quả phân tích được báo cáo theo biểu mẫu:
 - BM.15.04a
 - BM.15.06